

- v rámci bežného kalendárneho roka sa použije reálny koeficient, vypočítaný **na základe údajov predchádzajúceho roka**
- po skončení daného roka sa vypočíta **definitívny koeficient**, vzťahujúci sa na údaje práve skončeného roka. Týmto koeficientom sa **prepočítajú** údaje z už podaných daňových priznaní za každé jedno zdaňovacie obdobie roka a prípadný rozdiel medzi DPH za tieto obdobia a definitívnou celkovou DPH za skončený kalendárny rok sa vysporiada v daňovom priznaní za posledné zdaňovacie obdobie kalendárneho roka (*december alebo IV. štvrtrok*).
- ak sa firma stala platiteľom v rámci bežného roka (*resp. v predchádzajúcom roku vôbec neexistovala*) a nie je teda možné použiť koeficient z predchádzajúceho kalendárneho roka, použije **predbežný koeficient vypočítaný odhadom – a to z obchodov počas celého posudzovaného kalendárneho roka**. Navrhovaný koeficient oznámi daňovému úradu a použije až po jeho súhlase.

KOEFICIENT - VÝPOČET

$$\text{koeficient} = \frac{\text{hodnota* dodaných tovarov a služieb bez DPH, pri ktorých si platiteľ DPH môže odpočítať DPH}}{\text{hodnota* všetkých dodaných tovarov a služieb bez DPH}}$$

* od začiatku roka 2019 sa na účely sledovania **obratu** postupuje jednotne v prípade firiem s podvojným účtovníctvom a podnikateľom s jednoduchým účtovníctvom, daňovou evidenciou či paušálnymi výdavkami zinkasované príjmy. Podstatnou je vždy **hodnota dodaných tovarov a služieb** - čiže sumy, ktoré podnikateľ vyfaktoval a bez ohľadu na skutočnosť, či boli uhradené alebo nie. Prijaté preddavky sa do sledovaného obratu **nezahŕňajú**, nejde totiž ešte o dodanie tovarov a služieb.

Do koeficientu (čitateľa ani menovateľa) sa nezahŕňa hodnota z:

- predaja podniku, príp. časti podniku, ktorá tvorí samostatnú organizačnú zložku
- predaja majetku, používaného na účely podnikania okrem zásob (*zásoby sa do koeficientu zahŕňajú*)
- príležitostne poskytnutých finančných služieb v zmysle § 39 zákona o DPH (*najmä bankami*)
- príležitostného prevodu a nájmu nehnuteľností, bez ohľadu na skutočnosť či prenájom bol alebo nebol oslobodený od DPH.

POMERNÉ ODPOČÍTANIE A KOEFICIENT - PRÍKLAD

Nasledujúci podrobný príklad na ilustráciu pomerného odpočítania je samostatný, tj nesúvisí s príkladmi pre našu fiktívnu spoločnosť PC Friends, s.r.o., uvedenými na predchádzajúcich stranách.

Spoločnosť PC Friends, s.r.o. vznikla v lete 2018. V septembri 2018 požiadala o registráciu za platiteľa DPH v zmysle § 4 ods. 4 zákona o DPH - tj dobrovoľne pred dosiahnutím obratu. PC Friends, s.r.o. daňovému úradu zdokladovala dodávky tovarov a služieb, na základe čoho ju daňový úrad zaregistroval - platiteľom DPH sa stala dňa **4. októbra 2018**. Zdaňovacím obdobím - ako v prípade každého nového platiteľa DPH - je **kalendárny mesiac**. Prvé daňové priznanie k DPH podáva teda za **október 2018**.

PC Friends, s.r.o. vlastní budovu. Túto budovu kúpila za cenu bez DPH - dodávateľ-predávajúci ju od DPH oslobodil podľa § 38 ods. 1 (**podrobnejšie v predchádzajúcej časti VIII. Iné zaujímavé režimy DPH**). Budovu využíva na viacero činností zároveň:

- časť (*nebytové priestory*) prenajíma podnikateľom
- časť (*byty*) prenajíma súkromným osobám
- v časti prevádzkuje vlastnú predajňu tovaru

Prenájom častí budovy podnikateľom fakturuje s DPH - prenájom teda neoslobodí. Rovnako uplatňuje DPH pri predaji tovaru vo vlastnej predajni. Prenájom časti vlastnej budovy súkromným osobám však fakturuje za cenu bez DPH - v tomto prípade sa totiž nemôže rozhodnúť, že prenájom neoslobodí.

Časť svojich dodávok teda fakturuje bez DPH - ako obchod oslobodený od DPH v zmysle § 38, tj oslobodenú dodávku bez možnosti odpočítania DPH. DPH z nakúpených vstupov teda **nemôže odpočítať v plnej výške**.

PC Friends, s.r.o. predpokladá v jednotlivých zdaňovacích obdobiach (kalendárnych mesiacoch) dodávky v týchto sumách (*ide o sumu bez DPH*):

- prenájom podnikateľských priestorov - 10 000 EUR
- predaj tovaru vo svojej predajni - 30 000 EUR
- prenájom bytov nezdanieľným osobám - 10 000 EUR

Výpočet predbežného koeficientu pre rok 2018

Do výpočtu koeficientu zahrnie PC Friends, s.r.o. všetky predpokladané dodávky. Teda aj prenájom, vzhľadom na to, že ide o pravidelný prenájom (*výnosy z príležitostného prenájomu nehnutelností sa do koeficientu nezahŕňajú*).

$$\text{koeficient} = \frac{\text{hodnota dodaných tovarov a služieb bez DPH, pri ktorých si platiteľ DPH môže odpočítať DPH}}{\text{hodnota všetkých dodaných tovarov a služieb bez DPH}}$$

$$\text{koeficient} = \frac{(10\,000 + 30\,000)}{(10\,000 + 30\,000 + 10\,000)} = 0,8$$

PC Friends, s.r.o. predložila predbežne vypočítaný koeficient daňovému úradu. Daňový úrad ho odsúhlasil, PC Friends, s.r.o. ho teda môže použiť odpočítateľnej DPH, vzťahujúcej na vstupy, ktoré nie je možné jednoznačne rozdeliť do prvých 2 skupín - tj nie je možné ich jednoznačne priradiť k dodávkam neoslobodeným resp. k dodávkam oslobodeným od DPH. Koeficient použije pri úprave odpočítavanej DPH už za svoje prvé zdaňovacie obdobie, tj október 2018.

Október 2018

PC Friends, s.r.o. uskutočnila v októbri 2018 tieto dodávky:

1. prenájom podnikateľských priestorov = základ DPH 7 000 EUR + DPH 1 400 EUR (*r. 3 + r. 4 priznania*)
2. predaj tovaru vo svojej predajni = základ DPH 28 000 EUR + DPH 5 600 EUR (*r. 3 + r. 4 priznania*)
3. prenájom bytov nezdaniiteľným osobám = 8 000 EUR (*r. 15 - dodávky oslobodené od DPH podľa § 28 až § 41 sa uvádzajú do tohto riadku*).

V októbri 2018 zároveň nakúpila tieto vstupy:

1. osobný automobil v sume 15 000 EUR (*základ DPH 12 500 EUR + DPH 2 500 EUR*)
2. nákup pohonných hmôt v sume 480 EUR (*základ DPH 400 EUR + DPH 80 EUR*)
3. dodávky energií pre celú budovu v celkovej sume 3 600 EUR (*základ DPH 3 000 EUR + DPH 600 EUR*)